

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2573/2019
16.07.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из села ..., Град ..., кога заступа Ивица Костић, адвокат из ..., против туженог Здравственог центра Врање из Врања, кога заступа Марко Алексић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1485/2018 од 25.04.2019. године, у седници одржаној 16.07.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1485/2018 од 25.04.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању П1 1765/16 од 19.03.2018. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је као незаконито поништено решење туженог број ... од 07.07.2016. године којим је тужиоцу отказан уговор о раду, а туженом је наложено да тужиоца врати на рад на послове и радне задатке који одговарају његовој врсти и степену стручне спреме, у року од осам дана од дана правноснажности пресуде. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 109.500,00 динара у року од 10 дана од дана правноснажности пресуде са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 1485/2018 од 25.04.2019. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Врању П1 1765/16 од 19.03.2018. године.

Против правноснажне другостепене пресуде тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11... 55/14) и утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је код туженог као немедицински радник (...) био у радном односу на неодређено време – у служби за ..., ОЈ Дом здравља Врање, а на основу уговора о раду 19.12.2012. године. Решењем туженог број ... од 07.07.2016. године тужиоцу је отказан уговор о раду са анексом и радни однос му је престао закључно са 26.07.2016. године. Као разлог отказа назначено је да је код туженог услед нове реорганизације рада смањен број извршилаца на пословима које је запослени обављао. Тужиоцу је исплаћена отпремнина у износу од 33.523,85 динара дана 26.08.2016. године. Решење о отказу уговора о раду засновано је на одредбама члана 22. Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору и члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду. Према одлуци Владе РС о максималном броју запослених на одређено време у систему државних органа, јавних служби, систему АП Војводине и систему локалне самоуправе за 2015. годину максималан број запослених на одређено време код туженог лимитиран је на 1344 лица. Тужени као јавна служба из система јавног сектора био је у обавези да спроведе рационализацију. Свео је број запослених на 1.344 особе (раније је имао 1.385 запослених на одређено време). У циљу спровођења рационализације тужени је 29.01.2016. године донео Правилник о процедури за утврђивање вишка запослених немедицинских радника. Дана 28.03.2016. године донео је нов Правилник о организацији и систематизацији послова, при чему је укупан број запослених на неодређено време опредељен на 1.344 радника. Актом од 18.05.2016. године Министарство здравља дало је сагласност на наведени Правилник. Дана 19.05.2016. године тужени је донео одлуку о спровођењу анкете међу немедицинским кадром који је био предмет рационализације, а 09.06.2016. године директор туженог и представник репрезентативних синдиката код туженог закључили су споразум о утврђивању критеријума за решавање вишка немедицинских радника код туженог. Тужени је 27.06.2016. године донео Програм решавања вишка запослених немедицинских радника на које су мишљење дали Национална служба за запошљавање и репрезентативни синдикат туженог. Предвиђено је да Програм решавања вишка запослених, чини и табеларан приказ радних места која су предмет рационализације. Место ... у служби где је тужилац радио није укинута, али је број извршилаца сведен са два на једног извршиоца. Програмом решавања вишка запослених тужени је предвидео критеријуме за утврђење вишка запослених (основне и допунске) као и изузетке од примене критеријума. Као основни критеријум да ли ће неко бити проглашен технолошким вишком узете су године радног стажа код туженог и раније године стажа, док су као допунски критеријуми узети други параметри. Према основном критеријуму и табели, која чини саставни део Програма за решавање вишка запослених, утврђено је да је тужилац као ... имао пет година и седам месеци радног стажа, док је други ... имао 30 година радног стажа. Сходно тим критеријумима утврђено је да тужени има три навршене године проведених у радном односу у јавном сектору, те да му сходно члану 22. став 2. Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору и Правилника о организацији и систематизацији послова Здравственог центра у Врању престаје радни однос са 26.07.2016. године.

При овако утврђеном чињеничном стању, нижестепени судови су заузели становиште да је тужбени захтев тужиоца основан. Ово из разлога што се из спорног решења не види на основу којих критеријума је утврђено да је за радом конкретног запосленог (овде тужиоца) престала потреба, те да ли су критеријуми примењени, ако јесу, да ли су правилно примењени, те у односу на ког извршиоца се тужилац јавио као вишак. Како тужени није доказао да је предвиђене критеријуме и применио нити то произилази из садржине образложења спорног решења о отказу уговора о раду, то је првостепени суд усвојио тужбени захтев тужиоца, а другостепени суд потврдио првостепену пресуду прихватајући исте разлоге које је дао и првостепени суд.

По оцени Врховног касационог суда, правилно је другостепени суд закључио да је првостепени суд правилно утврдио чињенично стање и донео правилну одлуку. Одлука је заснована на правилном закључку да тужени иако је Програмом решавања вишка запослених предвидео критеријуме (основне и допунске) за решавање вишка запослених, спроведени поступак и разлози наведени у отказу уговора о раду нису јасно показали зашто је тужилац као један од два извршиоца на радном месту ... се јавио као вишак. Правилно је закључено да тужени није доказао да је (и како) наведене критеријуме применио, нити да то произилази из садржине решења о отказу уговора о раду, а што је неопходан услов опстанка тог решења. У том смислу не могу се прихватити ни као основани наводи из ревизије туженог. Ово стога што нижестепени суд поништај решења не заснива на оцени да ли су правилно дефинисани критеријуми садржани у Програму за решавање вишка запослених већ у чињеници да се из спроведеног поступка и садржине донетог решења отказа уговора о раду не може са сигурношћу утврдити да је тужени предвиђене критеријуме правилно применио. Правни аргументи у вези тих чињеница морали су бити јасно изражени у побијаном решењу, што је изостало. Ни остали наводи из ревизије туженог нису од посебног значаја за доношење другостепене одлуке. Из тога произилази да решење туженог није донето у складу са чл. 153-158. Закона о раду.

С обзиром на наведено, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа
судија
др Драгиша Б. Слијепчевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић